

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Efektívna komunikácia a asertívne riešenie konfliktov v škole

PaedDr. Ivan Pavlov, PhD.

Metodicko-pedagogické centrum,
Bratislava

Názov vzdelávacieho programu:

Efektívna komunikácia a asertívne riešenie konfliktov v škole

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Počas pregraduálnej prípravy väčšina pedagogických zamestnancov absolvuje predmety venujúce sa psychológii a pedagogike. Na základe týchto predmetov disponuje skôr teoretickými poznatkami o psychológii a pedagogike, než schopnosťou ich praktickej aplikácie v konkrétnych podmienkach vo výchove a vzdelávaní. Počas praxe sa pedagogickí zamestnanci stretávajú s množstvom rôznych situácií, kde by mali tieto poznatky uplatniť, avšak v mnohých prípadoch to v reálnych situáciách nezvládajú. Metóda pokus a omyl, príp. riešenia prostredníctvom nejakej písomne spracovanej situácie v skriptách alebo odborných časopisoch nie je vyhovujúce. Uvedený vzdelávací program sa venuje oblastiam života pedagogického zamestnanca, v ktorých podľa viacerých výskumov má najväčšie medzery a pociťuje potrebu pomôcť. Nezvládnutie rôznych problémových a konfliktných situácií v danom čase a priestore sa potom môže preukázať aj nespokojnosťou s profesiou a odchodom zo školy, školského zariadenia. Zároveň dochádza k zvyšovaniu počtu rôznych problematických situácií, na ktoré pedagogický zamestnanec ani nemohol byť pripravený. Tento vzdelávací program umožňuje na základe už vlastných skúseností a už prežitých situácií modelovať a v dištančnej časti aj na reálne vzniknutých situáciách počas vzdelávania odskúšať si prakticky možnosti riešenia, vyhodnocovať si ich a na základe spätnej väzby aj návrhu ako by sa dalo v danej situácii postupovať inak. Sebareflexia vzniknutej situácie a jej riešenia zo strany samotného pedagogického zamestnanca je kľúčová aj pre rozvoj sebahodnotiacich kompetencií pedagogického zamestnanca.

Kvalitná interpersonálna komunikácia je základom pre riadenie učebných aktivít a motiváciu k učeniu sa. Učitelia sa v mnohých prípadoch vnímajú a prezentujú predovšetkým ako znalci predmetu, či odboru a didaktici, stáva sa však, že niektorí vnímajú interpersonálne vzťahy ako menej významné. Tzv. „mäkké zručnosti“ (komunikačné spôsobilosti, kompetencie) podľa nás patria k profesijnej vybavenosti každého učiteľa, čo zdôrazňujú aj jednotlivé profesijné štandardy. Osvojenie si spôsobilosti efektívnej asertívnej komunikácie smeruje k pozitívnym zmenám vo vzťahu učiteľ – žiak, k rozvoju ďalších dimenzií vlastnej osobnosti a teda k profesijnému rastu a sebazdokonaleniu. Zároveň je významným prvkom aj to, že samotní pedagogickí zamestnanci majú rozvíjať u svojich žiakov komunikačné zručnosti, ktoré patria do kľúčových kompetencií Štátneho vzdelávacieho programu. Ak ani samotní pedagogickí zamestnanci tieto javy zvládajú na nízkej úrovni tak je menší predpoklad, že ich zvládaniu naučia svojich žiakov.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

Aktualizačné

Forma kontinuálneho vzdelávania:

Kombinovanou formou, z toho 42 hodín prezenčne a 8 hodín dištančne.

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ vzdelávacieho programu:

Získať zručnosť v efektívnej interpersonálnej komunikácii a v asertívnom riešení konfliktných situácií v škole.

Špecifické ciele:

- Osvojiť si charakteristiky verbálnej a neverbálnej komunikácie, lepšie porozumieť neverbalite v správaní sa žiakov.
- Vedieť identifikovať zdroje chýb pri komunikácii.
- Vedieť rozlíšiť asertívny, neasertívny (pasívny) a agresívny spôsob riešenia problémových situácií.

- Poznať, osvojiť si a vedieť použiť asertívne zručnosti a techniky.
- Vedieť analyzovať príčiny interpersonálnych konfliktov v škole.
- Poznať konštruktívne spôsoby riešenia konfliktných situácií
- Získať skúsenosť v praktickom riešení interpersonálnych konfliktov v škole.
- Nacvičiť si efektívne postupy pri riešení konfliktných situácií v škole.

Obsah vzdelávacieho programu:

Obsah vzdelávacieho programu nadväzuje na ciele. Obsahový rámec tvorí súhrn navzájom prepojených tém (okruhov), ktoré vyplývajú jednak z požiadaviek účastníkov vzdelávania, jednak zo skúseností autora projektu v práci so skupinami pedagogických zamestnancov (vedúci pedagogickí zamestnanci, učitelia, vychovávatelia). Predložený program počíta s nasledovnou obsahovou štruktúrou:

Obsah:	Forma	Časový rozsah
<p>Základy interpersonálnej komunikácie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Úvod do medziosobnej komunikácie, verbálna a neverbálna komunikácia. – Praktické cvičenia na verbálnu a neverbálnu komunikáciu, príklady zo školy. Chyby v komunikácii. <p>Dištančná úloha: Spracovať spätnú väzbu na realizované praktické cvičenie vo verbálnej a neverbálnej komunikácii. Výstup: Popis vlastnej skúsenosti, pozitíva a negatíva, návrh na úpravu podľa spätnej väzby Spätná väzba: počas prezentácie na vzdelávaní – od účastníkov a lektora</p>	<p>Prezenčná</p> <p>Dištančná</p>	<p>7</p> <p>2</p>
<p>Asertívna komunikácia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Asertívna, neasertívna (pasívna) a agresívna komunikácia – charakteristika, rozlíšenie. – Asertivita vo vzťahu učiteľ – žiak. – Praktický nácvik asertívnych techník – Skupinové riešenie a prezentácia modelových situácií podľa inštrukcií lektora. – Modelové riešenie reálnych situácií z prostredia školy asertívnym spôsobom (práca v skupinách). <p>Dištančná úloha: Spracovať spätnú väzbu na riešenú situáciu, ktorá sa vyskytla v období medzi seminármi. Výstup: Popis vlastnej skúsenosti, pozitíva a negatíva, návrh na úpravu podľa spätnej väzby Spätná väzba: počas prezentácie na vzdelávaní – od účastníkov a lektora</p>	<p>Prezenčná</p> <p>Dištančná</p>	<p>12</p> <p>2</p>

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Kariérový stupeň:

samostatný pedagogický zamestnanec

pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou

pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Kariérová pozícia: --

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategórie a podkategórie, pedagogických zamestnancov, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorí majú absolvovaných **aspoň šesť mesiacov** pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 10 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z.).

Podmienkou zaradenia na overenie profesijných kompetencií získaných výkonom pedagogickej činnosti alebo sebazvedávaním podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z. **sú minimálne tri roky** pedagogickej činnosti pedagogického zamestnanca.

Spôsob prihlasovania:

Na kontinuálne vzdelávanie bude zaradený každý pedagogický zamestnanec na základe písomnej prihlášky, v ktorej riaditeľ školy potvrdil správnosť údajov a zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie a podkategórie a kariérového stupňa.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí prihlášku, predkladá uchádzač spolu s prihláškou dokumenty poskytovateľovi vzdelávania, ktoré umožnia overenie príslušnosti k cieľovej skupine vzdelávacieho programu.

Spôsob a požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu

- záverečnou prezentáciou pred účastníkmi a lektorom. V rámci záverečnej prezentácie každý účastník pomenuje konkrétne zisky zo vzdelávania pre vlastnú edukačnú prax, uvedie v ktorej oblasti pedagogickej práce najvýraznejšie pociťuje potrebu zmeny a naznačí smer ďalšieho sebazdokonaľovania na základe podnetov vzdelávacieho programu. Pri záverečnej prezentácii účastník preukáže spôsobilosť aplikovať a prakticky využiť osvojené poznatky a zručnosti pri riešení konkrétnych problémových situácií, ktoré sa vyskytujú v škole, prostredníctvom získaných komunikačných a asertívnych zručností.

Podmienkou pre ukončenie a započítanie vzdelávania v rámci predloženého vzdelávacieho programu je najmenej 80 % účasti na vzdelávacom programe.

Overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. sa uskutočňuje záverečnou prezentáciou pred trojčlennou skúšobnou komisiou.

- v záverečnej prezentácii každý účastník skúšky uvedie, v ktorej oblasti pedagogickej práce najvýraznejšie pociťuje potrebu zmeny a naznačí smer ďalšieho sebazdokonaľovania na základe podnetov vzdelávacieho programu. Pri záverečnej prezentácii účastník preukáže spôsobilosť aplikovať a prakticky využiť osvojené poznatky a zručnosti pri riešení konkrétnych problémových situácií, ktoré sa vyskytujú v škole prostredníctvom v praxi získaných komunikačných a asertívnych zručností.

Personálne zabezpečenie

Lektori vzdelávacieho programu:

Učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie alebo odborní zamestnanci škôl a školských zariadení, ktorí spĺňajú kvalifikačné požiadavky a majú odborné predpoklady v danej oblasti obsahu vzdelávania, napr. psychológ, školský psychológ, špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg alebo pedagogický zamestnanec,

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

ktorý sám absolvoval dlhodobý výcvik v práci so skupinami a má lektorské skúsenosti s vedením sociálno-psychologického výcviku.

Garant vzdelávacieho programu:

- doc. PhDr. Jitka Oravcová, PhD., katedra psychológie UMB, Banská Bystrica. **Garant spĺňa požiadavky § 43 ods. 3 a 4 zákona č. 317/2009 Z. z v znení zákona č. 390/2011 Z. z.**

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie

Financovanie vzdelávacieho programu:

Náklady spojené so vzdelávaním budú hradené z finančných prostriedkov Národného projektu Profesionálny a kariérový rast PZ a OZ a prostriedkov rozpočtu Metodicko-pedagogického centra.

Cestovné náhrady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

- pracovné listy, formát A4: 22 kusov, podľa potreby +- 4 listy na 1 účastníka
- flipchartové listy: 18 listov flipchartového bloku na skupinu
- metodické materiály spracované k jednotlivým témam

Technické a informačné zabezpečenie:

Priestory vhodné na skupinovú prácu a výcvik.

Návrh počtu kreditov

12 kreditov – 10 kreditov za vzdelávanie a 2 kredity za spôsob ukončenia.